

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 marca 2015 r. - w związku z wejściem w życie z dniem 1 października 2013 r. przepisu art. 174 ust. 3b ustawy emerytalnej w brzmieniu ustalonym przepisami ustawy z 21 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 960) – po rozpoznaniu wniosku G. P. z dnia 3 marca 2015 r. - Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1971 roku do dnia 31 grudnia 1980 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 66,03%, który został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 806,15 zł. Przyjęto łącznie 31 lat, 0 miesięcy i 9 dni, tj. 372 miesiące okresów składkowych. Wysokość 24 % kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 91,12 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 123.801,15 zł. /decyzja z dn. 23.03.2015 r., obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, ustalenie wartości kapitału początkowego – k. 30-32 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przyznał wnioskodawcy emeryturę częściową od dnia 27 marca 2015 r., tj. od osiągnięcia wieku 65 lat, na podstawie art. 26b ustawy emerytalnej. Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wnioskodawcy w wysokości 394.452,52 zł i kwota składki zaewidencjonowanej na indywidualnym koncie ubezpieczonego w wysokości 98.563,77 zł została podzielona przez średnie dalsze trwanie życia, tj. 213,30 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona według nowych zasad, zgodnie z art. 26 w/w ustawy, wynosiła 2.311,38 zł brutto. Emerytura częściowa wyniosła 1.155,69 zł brutto (50% x 2.311,38 zł). /decyzja z dn. 15.04.2015 r. – k. 15-16 plik II akt ZUS/

W dniu 17 czerwca 2015 r. G. P. złożył odwołania od decyzji z dnia 23 marca 2015 r. oraz od decyzji z dnia 15 kwietnia 2015 r. zaskarżając je w całości. Skarżący zarzucił organowi rentowemu nieprawidłowe wyliczenie wysokości kapitału początkowego oraz nieprawidłowe wyliczenie wysokości emerytury częściowej i wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji poprzez dokonanie przeliczenia kapitału początkowego oraz wysokości emerytury częściowej przy przyjęciu do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne zarobków osiągniętych przez skarżącego w latach 1969-1978. Nadto pełnomocnik skarżącego wniósł o zasądzenie od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego skarżącego według norm przepisanych. /odwołanie k. 2-3 akt VIII U 1592/15; odwołanie k. 2-3 akt VIII U 1593/15/

Decyzją 8 czerwca 2015 r. - w związku ze złożeniem nowych dowodów mających wpływ na wysokość kapitału początkowego - Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy G. P. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął następujące dochody wnioskodawcy stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1972 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku.:

- 1972 rok – 24.384,10 zł;

- 1973 rok – 12.000,00 zł;

- 1974 rok – 57.900,00 zł;

- 1975 rok – 13.540,10 zł;

- 1976 rok – 14.400,00 zł;

- 1977 rok – 16.000,00 zł;
- 1978 rok – 60.416,00 zł;
- 1979 rok – 60.000,00 zł;
- 1980 rok – 60.000,00 zł;
- 1981 rok – 60.000,00 zł;

Jako podstawę ustaleń o wysokości dochodu osiągniętego przez wnioskodawcę w ww. okresie organ rentowy przyjął znajdujące się w aktach dokumenty płacowe, tj. wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej dotyczące wynagrodzeń z lat 1968 – 1972, 1974, od 1 stycznia 1978 r. do 30 czerwca 1978 r. oraz podstawy składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 1 lipca 1978 r. do 7 kwietnia 1992 r. i od 16 lipca 1992 r. do 31 grudnia 1998 r. Za okresy zatrudnienia, w których brak było dowodów potwierdzających wysokość wynagrodzeń, tj. od 27 marca 1968 r. do 2 listopada 1968 r., od 1 maja 1972 r. do 31 grudnia 1973 r., od 1 stycznia 1975 r. do 11 stycznia 1975 r., od 3 lutego 1975 r. do 31 grudnia 1977 r. przyjęto minimalne wynagrodzenie obowiązujące w jednostkach gospodarki społecznej. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 69,88%, który został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 853,16 zł. Przyjęto łącznie 31 lat, 0 miesięcy i 9 dni, tj. 372 miesiące okresów składkowych. Wysokość 24 % kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 91,12 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 127.765,88 zł. /decyzja z dn. 23.03.2015 r., obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, ustalenie wartości kapitału początkowego – k. 33-36 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 11 czerwca 2015 r., po rozpatrzeniu wniosku G. P. z dnia 26 maja 2015 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przeliczył wysokość przyznanej wnioskodawcy emerytury częściowej od dnia 27 marca 2015 r., tj. od osiągnięcia wieku 65 lat uprawniającego do emerytury częściowej. Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wnioskodawcy w wysokości 407.084,84 zł i kwota składki zaewidencjonowanej na indywidualnym koncie ubezpieczonego w wysokości 98.563,77 zł została podzielona przez średnie dalsze trwanie życia, tj. 213,30 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona według nowych zasad, zgodnie z art. 26 w/w ustawy, wynosiła 2.370,60 zł brutto. Emerytura częściowa wyniosła 1.185,30 zł brutto (50% x 2.370,60 zł). /decyzja z dn. 11.06.2015 r. – k. 17-18 plik II akt ZUS/

W dniu 26 czerwca 2015 r. G. P. złożył odwołania od decyzji z dnia 8 czerwca 2015 r. oraz od decyzji z dnia 11 czerwca 2015 r., zaskarżając je w całości. Skarżący zarzucił nieprawidłowe wyliczenie wysokości kapitału początkowego oraz emerytury częściowej, wnosząc o zmianę zaskarżonych decyzji poprzez dokonanie przeliczenia kapitału początkowego oraz wysokości emerytury częściowej przy przyjęciu do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne zarobków osiągniętych przez niego w latach 1969-1978. /odwołanie k. 2-3 akt VIII U 1849/15; odwołanie k. 2-3 akt VIII U 1850/15/

Odpowiadając na odwołania od decyzji z dnia 23 marca 2015 r. oraz z dnia 11 czerwca 2015 r. pismem z dnia 17 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o ich oddalenie, przytaczając argumentację wskazaną w zaskarżonych decyzjach. /odpowiedź na odwołania – k. 7-8 akt VIII U 1592/15/

Decyzją z dnia 12 stycznia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 27 grudnia 2015 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wnioskodawcy w wysokości 418.591,83 zł i kwota składki zaewidencjonowanej na indywidualnym koncie ubezpieczonego w wysokości 102.701,82 zł – pomniejszona o pobraną emeryturę częściową w wysokości 9.673,60 zł - została podzielona przez średnie dalsze trwanie życia, tj. 211,40 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona

według nowych zasad, zgodnie z art. 26 w/w ustawy, wynosiła 2.420,15 zł brutto. /decyzja z dn. 12.01.2016 r. – k. 11-12 odwrót plik III akt ZUS/

W dniu 4 lutego 2016 r. G. P. złożył odwołanie od powyższej decyzji zaskarżając ją w całości. Skarżący zarzucił organowi rentowemu nieprawidłowe wyliczenie wysokości emerytury i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez dokonanie przeliczenia kapitału początkowego oraz wysokości emerytury częściowej przy przyjęciu do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne zarobków osiągniętych przez skarżącego w latach 1969-1978. Nadto pełnomocnik skarżącego wniósł o zasądzenie od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego skarżącego według norm przepisanych. /odwołanie k. 2-3 akt VIII U 324/16/

Odpowiadając na odwołanie od decyzji z dnia 12 stycznia 2016 r. pismem z dnia 15 lutego 2016 r. na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację wskazaną w zaskarżonej decyzji. /odpowiedź na odwołanie – k. 5-5 odwrót akt VIII U 324/16/

Sąd Okręgowy w Łodzi połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy wszystkich opisanych odwołań wnioskodawcy. /okoliczność bezsporna/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca G. P. urodził się w dniu (...). /bezsporne/

W okresie od dnia 15 listopada 1968 r. do 11 stycznia 1975 r. wnioskodawca był zatrudniony w Ośrodku (...) w P. (poprzednio: Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Usług (...) w Ł. oraz (...) Przedsiębiorstwo (...) w K.) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza. /kopia świadectwa pracy – k.4, k. 8 plik I akt ZUS; legitymacja ubezpieczeniowa – k. 35; zaświadczenie z 10.05.1973 r. – k. 54; zeznania wnioskodawcy G. P. – e-protokół z rozprawy z 06.09.2016 r. – czas nagrania: 00:04:33 – 00:11:12 – płyta CD k. 72/

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wnioskodawcy z tytułu zatrudnienia we wskazanym zakładzie pracy w okresie od stycznia do kwietnia 1972 r. wynosiło 4.096 zł brutto. /legitymacja ubezpieczeniowa – k. 35/

W okresie od 9 lutego 1973 r. do 22 czerwca 1973 r. wnioskodawca uczestniczył w kursie podnoszącym kwalifikacje zawodowe, uzyskując tytuł mistrza w zawodzie ślusarz maszynowy. /poświadczona za zgodność z oryginałem kopia zaświadczenia ukończenia kursu z 22.06.1973r., poświadczona za zgodność z oryginałem kopia dyplomu mistrza z 25.06.1973 r./

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wnioskodawcy z tytułu zatrudnienia w okresie od maja 1972 r. grudnia 1973 r. wynosiło co najmniej 4.096 zł brutto. /legitymacja ubezpieczeniowa – k. 35/

Roczne wynagrodzenie wnioskodawcy za rok 1972 wynosiło co najmniej 49.152 zł brutto. /legitymacja ubezpieczeniowa – k. 35; hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 39 odwrót/

Roczne wynagrodzenie wnioskodawcy za rok 1973 wynosiło co najmniej 49.152 zł brutto. /legitymacja ubezpieczeniowa – k. 35; hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 39 odwrót/

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wnioskodawcy z tytułu opisywanego zatrudnienia w 1974 r. wynosiło 4.825 zł brutto. /legitymacja ubezpieczeniowa – k. 35/

Roczne wynagrodzenie wnioskodawcy za rok 1974 wynosiło co najmniej 57.900 zł brutto. /legitymacja ubezpieczeniowa – k. 35; hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 39 odwrót/

W okresie od dnia 3 lutego 1975 roku do dnia 30 czerwca 1978 roku G. P. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w Ł.. W powyższym okresie zatrudnienia (od dnia 3 lutego 1975 r. do 17 czerwca 1975 r.) zajmował stanowisko kierowcy autobusowego – ucznia, natomiast od 18 czerwca 1975 r. do 30 czerwca 1978 r. - kierowcy autobusowego. /świadectwo pracy – k.25 akt osobowych wnioskodawcy – koperta k. 28; zeznania

wnioskodawcy G. P. – e-protokół z rozprawy z 22.04.2016 r., czas nagrania: 00:07:55 – 00:15:44 – płyta CD k. 37 w zw. z e-protokołem z rozprawy z 06.09.2016 r. – czas nagrania: 00:04:33 – 00:11:12 – płyta CD k. 72/

W okresie od 3 lutego 1975 r. do 17 czerwca 1975 r. wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie według stawki godzinowej w wysokości 8,00 zł; od 17 czerwca 1975 r. do 31 lipca 1976 r. – 9,50 zł; od 1 sierpnia 1976 r. do 31 lipca 1977 r. – 10,50 zł; od 1 sierpnia 1977 r. do 31 grudnia 1977 r. – 12 zł. /angaże w aktach osobowych wnioskodawcy – koperta k. 28

Dochód wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w latach 1975 - 1977 wynosił:

- w 1975 roku – 18.002,00 zł;

- w 1976 roku – 21.896,00 zł;

- w 1977 roku – 24.564,00 zł.

/hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 39/

Przy przyjęciu następujących dochodów wnioskodawcy stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1972 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku.:

- 1972 rok – 49.152,00 zł;

- 1973 rok – 49.152,00 zł;

- 1974 rok – 57.900,00 zł;

- 1975 rok – 18.002,00 zł;

- 1976 rok – 21.896,00 zł;

- 1977 rok – 24.564,00 zł;

- 1978 rok – 60.416,00 zł;

- 1979 rok – 60.000,00 zł;

- 1980 rok – 60.000,00 zł;

- 1981 rok – 60.000,00 zł;

wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczony wynosi 93,70 %, natomiast wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 152.298,30 zł. /wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego – k. 42-43 odwrót, hipotetyczne obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz hipotetyczne wyliczenie kapitału początkowego – k. 40/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zachowaną dokumentację kadrowo-płacową z okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Ośrodku (...) w P. (poprzednio - Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Usług (...) w Ł. oraz (...) Przedsiębiorstwa (...) w K.) oraz w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w Ł., na którą składają się w szczególności angaże i świadectwa pracy oraz przedłożona przez wnioskodawcę w toku postępowania legitymacja ubezpieczeniowa i zaświadczenie z dnia 10 maja 1973 r. (k. 54), potwierdzające ciągłość jego zatrudnienia (pomimo zmiany nazwy) u pracodawcy, jakim był Ośrodek (...) w P..

Powołane zaświadczenie koresponduje z treścią uznanych za w pełni wiarygodne wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy, w której po wpisie o nawiązaniu 15 listopada 1968 r. stosunku pracy z Wojewódzkim

Przedsiębiorstwem Usług (...) w Ł. (pomimo kolejnych wpisów opatrzonych pieczęciami pracodawcy o różnym brzmieniu jego nazwy), aż do wpisu z dnia 11 stycznia 1975 r. brak jest wpisu o rozwiązaniu stosunku pracy. Potwierdza to, że od dnia 15 listopada 1968 r. aż do dnia 11 stycznia 1975 r. wnioskodawca kontynuował zatrudnienie u tego samego pracodawcy, który w tym czasie podlegał przekształceniom organizacyjno-prawnym.

Na podstawie treści wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy Sąd ustalił, że jego przeciętne miesięczne wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w Ośrodku (...) w P. w okresie od stycznia do kwietnia 1972 r. wynosiło 4.096 zł brutto, natomiast począwszy od stycznia 1974 r. – 4.825 zł. Na tej podstawie - wobec braku jednoznacznych dowodów wskazujących na wysokość rzeczywiście uzyskiwanego wynagrodzenia, uwzględniając równocześnie, że wnioskodawca w okresie od lutego do czerwca 1973 r. uczestniczył w kursie podnoszącym kwalifikacje zawodowe (uzyskał tytuł mistrza w zawodzie ślusarz maszynowy) – Sąd uznał, że w spornym okresie od maja 1972 r. do grudnia 1973 r. jego wynagrodzenie utrzymywało się co najmniej na poziomie dotychczasowego wynagrodzenia, tj. kwoty 4.096 zł brutto miesięcznie.

W ocenie Sądu brak jest natomiast uzasadnienia dla przyjęcia za wnioskodawcę, że miesięczne wynagrodzenie uzyskiwane przez niego w okresie od maja 1972 r. do grudnia 1973 r. odpowiadało kwocie średniej obliczonej na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z czterech miesięcy 1971 roku i przeciętnego wynagrodzenia z roku 1974 r. W tym zakresie twierdzenia wnioskodawcy są całkowicie gołosłowne i nie znajdują jakiegokolwiek potwierdzenia w treści pozostałego materiału dowodowego.

Podobnie Sąd nie dał wiary twierdzeniom wnioskodawcy dotyczącym wysokości uzyskiwanych przez niego w okresie zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w Ł. (oprócz wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z określonych w angażach stawek godzinowych i normatywnego czasu pracy) premii. W zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 22 kwietnia 2016 r. wnioskodawca wskazał, że „ta premia była w okolicach 20% plus jakaś premia za godziny nocne i święta”, a jednocześnie, iż nie wie w jakiej wysokości miał tę premię przyznaną. Poza powyższymi twierdzeniami wnioskodawca nie przedstawił żadnego dowodu pozwalającego na ustalenie w toku postępowania dowodowego choćby bezspornej wysokości dodatkowego wynagrodzenia z tytułu premii regulaminowej.

Jako podstawę poczynionych w przedmiotowej sprawie ustaleń faktycznych Sąd przyjął również hipotetyczne wyliczenie wysokości wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz kapitału początkowego dokonanego przez organ rentowy w oparciu o zachowaną i uznaną za wiarygodną dokumentację płacową wnioskodawcy, na której Sąd się oparł w niniejszych ustaleniach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołania wnioskodawcy częściowo zasługiwały na uwzględnienie.

W myśl art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 748, z późn. zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 powołanej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę.

Z kolei ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Natomiast w myśl art. 16 cytowanej ustawy przy ustalaniu kolejnych dziesięciu lat kalendarzowych – przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Kwestię ponownego ustalania kapitału początkowego reguluje art. 175 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w myśl którego ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

Zgodnie zaś z art. 114 ust. 1, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (LEX nr 78029) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa,

najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Według § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Mając powyższe na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornymi okresami zatrudnienia wnioskodawcy, co dało Sądowi podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów odwołującego.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stale i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego zachodzą podstawy do uwzględnienia w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawcy

w Ośrodku (...) w P. (poprzednio – w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Usług (...) w Ł. oraz (...) Przedsiębiorstwie (...) w K.), tj. od maja 1972 r. do grudnia 1973 r., wynikających z treści legitymacji ubezpieczeniowej dochodów miesięcznych w wysokości 4.096 zł brutto, w miejsce przyjętych przez organ rentowy minimalnych dochodów dla pracowników jednostek gospodarki uspołecznionej. Zdaniem Sądu zachowane dokumenty wskazują na wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy w całym spornym okresie w sposób niewątpliwy.

Rozpoznając sprawę Sąd nie uwzględnił zarzutów wnioskodawcy sformułowanych w piśmie z dnia 17 sierpnia 2016 roku (k 58-61)

Brak jest w szczególności podstaw do kwestionowania faktu podlegania przez wnioskodawcę w 1971 roku ubezpieczeniu przez 3 miesiące po powrocie z wojska, który nastąpił w dniu 15 października 1971 roku.

W ocenie Sądu brak jest także podstaw do przyjęcia, że miesięczne wynagrodzenie uzyskiwane przez wnioskodawcę w okresie od maja 1972 r. do grudnia 1973 r. odpowiadało kwocie średniej obliczonej na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z czterech miesięcy 1971 roku i przeciętnego wynagrodzenia z roku 1974 r.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala także na przyjęcie, że przez cały okres zatrudnienia wnioskodawcy w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) jego przeciętne wynagrodzenie miesięczne wynosiło 5.037 złotych. Wpis w legitymacji ubezpieczeniowej w zakresie tej kwoty dotyczy bowiem tylko 1978 roku.

Uwzględniając odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 8 czerwca 2015 r. Sąd - na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. - zmienił ją, przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na poziomie 93,70%, ustalony w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne G. P. z okresu lat 1972 – 1981 (pkt 1 wyroku).

Nadto, uwzględniając odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 12 stycznia 2016 r. Sąd na podstawie art.477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił ją w ten sposób, że przyjął do wyliczenia emerytury wnioskodawcy kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego ustalonego przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na poziomie 93,70% (pkt 2. wyroku).

Wobec wydania przez organ rentowy w dniu 8 czerwca 2015 r. decyzji zamienną w stosunku do decyzji z dnia 23 marca 2015 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, jak również wobec wydania w dniu 12 stycznia 2016 r. decyzji zamienną w stosunku do decyzji z dnia 15 kwietnia 2015 r. o przyznaniu emerytury częściowej i z dnia 11 czerwca 2015 r. o przeliczeniu wysokości przyznanej wnioskodawcy emerytury częściowej, Sąd Okręgowy – na podstawie art. 477¹³ k.p.c. - umorzył postępowanie w zakresie wynikającym z wniesionych przez wnioskodawcę odwołań od decyzji z dnia 23 marca 2015 r., 15 kwietnia 2015 r. i 11 czerwca 2015 r. (pkt 3. wyroku).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na rzecz odwołującego się kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawcy w oparciu o treść § 12 ust. 2 (w brzmieniu obowiązującym do spraw wszczętych do dnia 31 lipca 2015 roku), w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 461), mając na uwadze, że zgodnie z § 21, obowiązującego od dnia 1 stycznia 2016 roku rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U z 2015 r, poz. 1800) - do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.